

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE

NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV

Opatrenia EÚ na boj proti znečisťovaniu mora lod'ami

Ešte nie sme vonku z rozbúrených vôd

Obsah

I. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE	2
II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA.....	2
1. Pravidlá EÚ týkajúce sa znečisťovania mora z lodí.....	2
2. Vykonávanie a presadzovanie pravidiel EÚ týkajúcich sa znečistenia mora z lodí.....	4
3. Rámec EÚ na monitorovanie znečisťovania mora z lodí.....	5
III. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA.....	6
Odporúčanie 1 – Zlepšiť fungovanie a účinnosť nástrojov agentúry EMSA upozorňujúcich na znečistenie	6
Odporúčanie 2 – Posilniť monitorovanie povinných kontrol členských štátov podľa smerníc EÚ.....	7
Odporúčanie 3 – Opatrenia na riešenie problémov s dosahovaním potrebných výsledkov vo väčšom rozsahu pri projektoch financovaných z prostriedkov EÚ.....	7
Odporúčanie 4 – Zlepšiť podávanie správ a monitorovanie environmentálneho stavu morských vôd	8

V tomto dokumente sa poskytujú odpovede Európskej komisie na pripomienky uvedené v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov v súlade s článkom 265 [nariadenia o rozpočtových pravidlách](#), ktoré budú uverejnené spoločne s osobitnou správou.

I. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE

Európska komisia víta osobitnú správu Európskeho dvora audítorov (EDA) o opatreniach EÚ na boj proti znečisťovaniu morskej vody loďami. Komisia uznáva, že po rokoch pokroku pri dosahovaní ambiciózných cieľov prevencie znečisťovania morského prostredia prostredníctvom [rámcovej smernice o morskej stratégii](#) je potrebné ďalšie úsilie a metódy na boj proti znečisťovaniu morskej vody loďami.

V [Európskej zelenej dohode](#) sa opätovne potvrdzuje ambícia Komisie chrániť svoje obyvateľstvo pred rizikami a vplyvmi súvisiacimi so životným prostredím, čím sa vytyčuje cesta k zdravej planéte pre všetkých. Komisia prijala viacero iniciatív EÚ zameraných na zníženie znečisťovania z námornej dopravy v jej moriach v súlade so [stratégiou pre inteligentnú a udržateľnú mobilitu](#) a s [akčným plánom nulového znečistenia](#). Zvýšenie udržateľnosti námornej dopravy je kľúčom k splneniu cieľov Európskej zelenej dohody, k naplneniu našich cieľov v oblasti klímy, ako aj k ambícií v oblasti biodiverzity a nulového znečistenia. Námorný sektor sa usiluje plniť tieto ciele a dosahuje v tomto smere veľký pokrok.

Komisia zohľadní túto správu pri nadchádzajúcich politických iniciatívach EÚ a vykonávaní existujúcich iniciatív. [Európsky pakt o oceánoch](#) zabezpečí súdržnosť vo všetkých oblastiach politiky súvisiacich s oceánmi. Zameria sa na podporu odolných a zdravých oceánskych a pobrežných oblastí, podporu modrého hospodárstva, koherentné riadenie využívania našich morí a oceánov a na vypracovanie komplexného programu pre poznatky, inovácie a investície týkajúce sa morí. Nová [stratégia EÚ v oblasti prístavov a priemyselná námorná stratégia](#) posilnia konkurencieschopnosť, udržateľnosť a odolnosť európskeho odvetvia námornej výroby a prístavov. Komisia takisto zabezpečí, aby Medzinárodná námorná organizácia (IMO) schválila ambiciózne opatrenia, napr. v súvislosti s plastovým granulátom zo stratených kontajnerov, s vypúšťaním vody a zvyškov zo systémov čistenia výfukových plynov alebo v súvislosti s postupmi predbežného čistenia tankerov na prepravu chemikálií. Je potrebné takisto pripomenúť, že more je neoddeliteľne spojené s činnosťami na pevnine a naopak, čo je otázka, ktorou sa bude podrobnejšie zaoberať [stratégia pre odolnosť v oblasti vody](#), ktorá bude zahŕňať prístup „od zdroja do mora“. V súčasnosti prebieha preskúmanie rámcovej smernice o morskej stratégii a čoskoro sa uverejní hodnotiaci správa a posúdenie vplyvu.

II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA

1. Pravidlá EÚ týkajúce sa znečisťovania mora z lodí

Komisia je plne odhodlaná vykonávať moderné pravidlá námornej bezpečnosti a znižovať znečistenie vody z lodí. V tejto súvislosti je kľúčové zaistiť, aby právne predpisy EÚ v oblasti námornej dopravy boli v súlade s pravidlami IMO¹.

V novembri 2024 boli prijaté štyri nové právne predpisy v rámci „balíka opatrení v oblasti námornej bezpečnosti“ na podporu čistej, bezpečnejšej a modernej lodnej dopravy v EÚ. Týmito predpismi sa menia príslušné smernice o: i) znečisťovaní mora z lodí, ii) štátnej prístavnej kontrole, iii) vyšetrovaní

¹ Pozri pripomienku EDA v bode 14.

nehôd v sektore námornej dopravy a iv) plnení povinností vlajkového štátu. Revidovaným balíkom sa dosahuje rovnováha medzi potrebou zabezpečiť vysokú kvalitu lodnej dopravy na jednej strane a konkurencieschopnosť európskeho odvetvia lodnej dopravy na strane druhej, a pritom súčasne zachovať primeranosť nákladov pre prevádzkovateľov a správne orgány členských štátov. Celkovo poskytne EÚ moderné nástroje na podporu čistej lodnej dopravy zosúladením pravidiel EÚ s medzinárodnými normami a zároveň zlepši vykonávanie a presadzovanie práva prostredníctvom posilneného rámca spolupráce medzi európskymi a vnútroštátnymi orgánmi².

Novorevidovaná smernica o znečisťovaní z lodí³ začleňuje tieto medzinárodné normy do práva EÚ a zabezpečuje, aby osoby zodpovedné za nezákonné vypúšťanie znečisťujúcich látok podliehali odrádzajúcim, účinným a primeraným sankciám s cieľom zlepšiť námornú bezpečnosť a lepšie chrániť morské prostredie pred znečisťovaním z lodí. Revidovaný právny predpis zabezpečuje jasnosť a súlad s medzinárodnými pravidlami a postupmi, najmä s pravidlami a postupmi Medzinárodného dohovoru o zabránení znečisťovaniu z lodí (MARPOL), a to v záujme ochrany morského prostredia. Revidovaná smernica o znečisťovaní z lodí takisto rozširuje rozsah pôsobnosti súčasnej smernice tak, aby zahŕňala nezákonné vypúšťanie škodlivých látok v balenej forme, odpadových vôd, odpadu a vypúšťanie vody a zvyškov zo systémov čistenia výfukových plynov. Takisto sa tu stanovil posilnený právny rámec pre administratívne sankcie a ich účinné uplatňovanie, ktorý vnútroštátnym orgánom umožňuje zabezpečiť odrádzajúce a konzistentné ukladanie sankcií v prípade znečistenia mora z lodí vo všetkých európskych moriach⁴.

Novorevidovanou smernicou o štátnej prístavnej kontrole⁵ sa aktualizujú požiadavky na inšpekciu lodí v prístave. Začleňuje do práva EÚ Medzinárodný dohovor z Nairobi o odstraňovaní vrakov. Tento dohovor poskytuje signatárskym štátom právny základ na to, aby odstránili alebo nechali odstrániť stroskotané lode, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na bezpečnosť životov, tovaru a majetku na mori, ako aj na morské prostredie. Jeho presadzovanie prostredníctvom systému štátnej prístavnej kontroly znamená, že plavidlá, ktoré zastavujú v prístavoch EÚ, budú musieť preukázať striktný súlad s týmto dohovorom, v opačnom prípade riskujú, že sa budú musieť podrobiť podrobnejšej inšpekcii. Tento postup bude stimulom pre ďalšie štáty, aby dohovor ratifikovali.

Novorevidovaná smernica o vyšetrovaní nehôd v sektore námornej dopravy⁶ posilňuje schopnosť orgánov vyšetrujúcich nehody viesť vyšetrovania nehôd a podávať o nich správy včas, odborne a nezávisle. Revidovanou smernicou sa takisto aktualizuje niekoľko vymedzení pojmov a odkazov na príslušné právne predpisy EÚ a predpisy IMO, aby sa orgánom vyšetrujúcim nehody umožnilo vykonávať vyšetrovania nehôd harmonizovaným spôsobom v celej EÚ. Pokiaľ ide o kontajnery stratené na mori, v revidovanej smernici sa stanovuje, že členské štáty ich musia zaznamenávať na Európskej informačnej platforme o námorných nehodách, ak sa nájdu v ich vodách alebo ak pochádzajú z lodí plaviacich sa pod ich vlajkou. Okrem toho sa v smernici, ktorou sa zriaďuje

² Pozri pripomienky EDA v bodoch 18 až 21.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3101 z 27. novembra 2024, ktorou sa mení smernica 2005/35/ES, pokiaľ ide o znečisťovanie z lodí a zavedenie správnych sankcií za porušenia https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ:L_202403101

⁴ Pozri pripomienky EDA v bodoch 28, 63, 64.

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3009 z 27. novembra 2024, ktorou sa mení smernica 2009/16/ES o štátnej prístavnej kontrole <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32024L3099>

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3017 z 27. novembra 2024, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/18/ES, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetovanie nehôd v sektore námornej dopravy, a zrušuje nariadenie Komisie (EÚ) č. 1286/2011 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ%3AL_202403017

monitorovací a informačný systém pre lodnú dopravu⁷, od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, že kapitán lode okamžite nahlási stratené kontajnery príslušnému pobrežnému štátu, čo znamená, že monitorovanie stratených kontajnerov sa realizuje na úrovni EÚ.⁸

V revidovanej stratégii námornej bezpečnosti EÚ⁹ (EUMSS), ktorá bola schválená v rámci záverov Rady v októbri 2023, sa stanovuje komplexný prístup k riešeniu hrozieb námornej bezpečnosti. Stratégia zahŕňa okrem iného rôzne opatrenia na riešenie problému nevybuchnutej munície. Okrem toho Európska komisia v rokoch 2016 až 2022 investovala viac ako 7 mil. EUR do špecializovaných projektov určených na riešenie problému nevybuchnutej munície. Výsledky týchto projektov zlepšili techniky odhaľovania a neutralizácie nevybuchnutej munície a rozšírili naše poznatky o hrozbách spojených s nevybuchnutou muníciou v morskom prostredí.¹⁰

Na konferencii „Naše Baltské more 2.0“ (Our Baltic 2.0), ktorú zorganizovala Komisia v septembri 2023 Palange, prijali ministri pobaltských členských štátov niekoľko záväzkov: i) posilniť spoluprácu s regionálnymi organizáciami (Komisia pre ochranu baltského morského prostredia Baltského mora – HELCOM, Rada krajín Baltského mora – CBSS) s cieľom riešiť problém nevybuchnutej munície v Baltskom mori; ii) doplniť znalostné a právne medzery a pokročiť v technológiách na odstraňovanie nevybuchnutej munície; iii) pri odstraňovaní nevybuchnutej munície prioritizovať vysokorizikové oblasti; a iv) preskúmať mechanizmy financovania na podporu týchto opatrení. S cieľom pomôcť členským štátom splniť tieto záväzky Komisia iniciovala ďalšie projekty. Štyri projekty už prebiehajú alebo sa majú čoskoro získať finančné prostriedky z Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu (ENRAF), Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) alebo programu Horizont Európa. Najnovší projekt (v objeme 5,6 mil. EUR) realizuje Komisia na žiadosť Európskeho parlamentu s cieľom vyvinúť a otestovať nové technológie na odstraňovanie nevybuchnutej munície v Baltskom mori. Očakáva sa, že tento projekt bude zohrávať kľúčovú úlohu najmä pri prechode z fázy „prípravnej“ alebo „zhromažďovania poznatkov“ do fázy čistenia.

V rokoch 2016 – 2024 EÚ spolu investovala viac ako 24 mil. EUR do projektov súvisiacich s riešením problému nevybuchnutej munície.

2. Vykonávanie a presadzovanie pravidiel EÚ týkajúcich sa znečistenia mora z lodí

Komisia je odhodlaná poskytovať členským štátom nástroje na odhaľovanie znečisťovania mora z lodí a boj proti nemu. Po prvé, na odhaľovanie znečisťovania mora z lodí sa členským štátom ponúka nástroj satelitného monitorovania (služba CleanSeaNet). Po druhé, na riešenie podozrení z nezrovnalostí sa zriaďuje systém inšpekcií, a to v rámci novorevidovanej smernice o štátnej prístavnej kontrole a smernice o prístavných zberných zariadeniach¹¹, pričom obidve majú špecializované nástroje, ktoré spravuje Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA), na podporu presadzovania práva (systém cielenia a oznamovania pre štátnu prístavnú kontrolu – THETIS a THETIS EU).

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES z 27. júna 2002, ktorou sa zriaďuje monitorovací a informačný systém spoločenstva pre lodnú dopravu a ktorou sa zrušuje smernica Rady 93/75/EHS <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32002L0059>

⁸ Pozri pripomienky EDA v bodoch 29 až 31.

⁹ Stratégia námornej bezpečnosti Európskej únie <https://www.consilium.europa.eu/media/67499/st14280-sk23.pdf>

¹⁰ Pozri pripomienku EDA v bode 37.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/883 zo 17. apríla 2019 o prístavných zberných zariadeniach na vykladanie odpadu z lodí, ktorou sa mení smernica 2010/65/EÚ a zrušuje smernica 2000/59/ES <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj>

Smernica o znečisťovaní z lodí zahŕňa nielen medzinárodné normy, ale členským štátom ponúka aj informácie o odhaľovaní možných únikov. Služba CleanSeaNet je európska satelitná služba agentúry EMSA na monitorovanie ropných únikov a detekciu plavidiel. Od roku 2007 sa pravidelne stretáva špecializovaná skupina expertov z členských štátov, ktorá predkladá technické riešenia pre technológie a metodiky používané službou CleanSeaNet, ako aj pre ich spoľahlivosť a účinnosť. Skupina sa podieľa na príprave zlepšení plánovaných v rámci služby CleanSeaNet v dôsledku nedávno zmenenej smernice o znečisťovaní z lodí.

Existujú aj synergie medzi službami satelitného monitorovania používanými na účely smernice o znečisťovaní z lodí (CleanSeaNet) a systémom cielenia a oznamovania pre štátnu prístavnú kontrolu (THETIS). Napríklad prostredníctvom služby THETIS majú orgány členských štátov prístup k predchádzajúcim zisteniam z inšpekcií lodí vykonaných zo strany štátnej prístavnej kontroly a môžu tieto informácie použiť na posúdenie toho, či je loď podozrivá z nezákonného vypúšťania. Členské štáty môžu takisto prostredníctvom služby THETIS požiadať iný orgán členského štátu (napr. nasledujúci prístav zastavenia) o inšpekciu podozrivej lode. Takisto môžu využiť službu THETIS EU, aby zistili, či bola konkrétna loď kontrolovaná, pokiaľ ide o jej nakladanie s odpadom, a či odpad zanechala v prístavnom zbernom zariadení predchádzajúceho prístavu, v ktorom sa zastavila.

Údaje pre EÚ zhromažďujú integrované námorné služby v SafeSeaNet, CleanSeaNet, THETIS a THETIS EU. Uľahčuje to rozhodovanie o tom, či overiť možný incident znečistenia alebo nie. V dôsledku toho majú členské štáty špecializované centrum EÚ, ktoré prevádzkuje agentúra EMSA na podporu odhaľovania znečisťovania mora z lodí a boja proti nemu¹².

Smernica o prístavných zberných zariadeniach ukladá požiadavky na vykladanie odpadu z lodí v prístavoch. Zatiaľ čo smernica o znečisťovaní z lodí odrádza od nezákonného vypúšťania takéhoto odpadu do mora, smernicou o prístavných zberných zariadeniach sa implementuje riadny zber odpadu a riadne nakladanie s ním. Povinnosť vykladania odpadu stanovená v smernici o prístavných zberných zariadeniach odráža zákazy vypúšťania uvedené v dohovore MARPOL. Lode musia ohlasovať svoje predbežné oznámenia o odpade a potvrdenia o vyložení odpadu, ktoré tvoria základ pre inšpekcie zaznamenané v službe THETIS EU. Komisia monitoruje mieru kontrol a kontroluje, či bol splnený ročný cieľ¹³.

Novorevidovanou smernicou o štátnej prístavnej kontrole sa zlepšuje systém inšpekcie zahraničných lodí v prístavoch štátov, ktoré nie sú vlajkovými štátmi týchto lodí, úradníkmi štátnej prístavnej kontroly s cieľom overiť, či spôsobilosť kapitána lode, dôstojníkov a posádky na palube, stav lode a jej vybavenie spĺňajú požiadavky medzinárodných dohovorov a – v EÚ – uplatniteľného práva EÚ. Štátna prístavná kontrola ako taká je dôležitá pri zabezpečovaní námornej bezpečnosti a pri ochrane morského prostredia. Revidovaná smernica: i) aktualizuje právne predpisy EÚ a zosúladzuje ich s medzinárodnými pravidlami a postupmi stanovenými v Parížskom memorande o porozumení (MoP) a dohovorech IMO, ii) chráni rybárske plavidlá, ich posádky a životné prostredie, a to aj zavedením režimu dobrovoľných inšpekcií pre väčšie rybárske plavidlá (s dĺžkou viac ako 24 metrov); iii) zabezpečuje účinný a harmonizovaný prístup k vykonávaniu inšpekcií štátnej prístavnej kontroly¹⁴.

¹² Pozri pripomienky EDA v bodoch 41 až 53.

¹³ Pozri pripomienky EDA v bodoch 54 až 58.

¹⁴ Pozri pripomienky EDA v bodoch 59 až 61.

3. Rámec EÚ na monitorovanie znečisťovania mora z lodí

V roku 2008 EÚ prijala **rámcovú smernicu o morskej stratégii**¹⁵ s cieľom udržiavať čisté, zdravé, produktívne a odolné morské ekosystémy a zároveň zabezpečiť udržateľnejšie využívanie morských zdrojov.

V smernici sa od členských štátov vyžaduje, aby vypracovali národné morské stratégie s cieľom dosiahnuť alebo zachovať (tam, kde už existuje) „dobrý environmentálny stav“ na základe 11 deskriptorov vrátane kontaminujúcich látok a morského odpadu. Takýto stav sa mal dosiahnuť do roku 2020. Morské stratégie zahŕňajú pravidelné hodnotenia morského prostredia, stanovenie cieľov a zámerov, vytvorenie monitorovacích programov a zavedenie opatrení na zlepšenie stavu morských vôd. Tieto stratégie je potrebné aktualizovať v šesťročných cykloch. Keďže ide o rámcovú smernicu, monitorovacie programy vypracované členskými štátmi môžu vychádzať aj z rôznych iných snáh o monitorovanie vyvíjaných na úrovni EÚ alebo na regionálnej a medzinárodnej úrovni. Komisia sa usiluje o zlepšenie monitorovacích programov členských štátov a vydala **dve správy** s cieľom usmerniť členské štáty v ich úsilí o monitorovanie, pričom sa zapája do nepretržitého dialógu prostredníctvom spoločnej stratégie vykonávania rámcovej smernice o morskej stratégii. Rámcová smernica o morskej stratégii je v súčasnosti predmetom preskúmania.¹⁶

III. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA

Odporúčanie 1 – Zlepšiť fungovanie a účinnosť nástrojov agentúry EMSA upozorňujúcich na znečistenie

(Cieľový dátum vykonania: 2027)

Komisia by mala s podporou agentúry EMSA:

- a) poskytnúť členským štátom usmernenia týkajúce sa opatrení, ktoré sa majú prijať, a oznamovacích povinností týkajúcich sa upozornení v systéme CleanSeaNet;**

Komisia toto odporúčanie **akceptuje**.

Komisia bude s podporou agentúry EMSA naďalej spolupracovať s členskými štátmi, najmä vo fóre používateľskej skupiny CleanSeaNet, a nabádať ich, aby prijali opatrenia a podávali správy o nadväzujúcich opatreniach týkajúcich sa upozornení v systéme CleanSeaNet (odhalené možné incidenty znečistenia v rámci CleanSeaNet). So skupinou používateľov CleanSeaNet budú vypracované osobitné usmernenia týkajúce sa CleanSeaNet. Komisia s podporou agentúry EMSA uverejní usmernenia, v ktorých stanoví podrobné pravidlá postupu oznamovania, aby si členské štáty mohli plniť svoje oznamovacie povinnosti, ktoré sa začnú v roku 2027.

- b) vyvinúť technológie a metodiku pre upozornenia na iné znečisťujúce látky, ako je ropa; a**

¹⁵ Smernica 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19 – 40)<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:32008L0056>

¹⁶ Pozri pripomienky EDA v bodoch 73 až 91.

Komisia toto odporúčanie **akceptuje**.

Komisia s podporou agentúry EMSA posilní CleanSeaNet tak, aby služba mohla upozorniť členské štáty na viac druhov znečisťujúcich látok, napr. odpadových vôd, odpadkov, stratených kontajnerov. Táto úloha je naplánovaná ako súčasť projektu prispôsobenia IT nástrojov, ktoré prevádzkuje agentúra EMSA, potrebám zmenenej smernice o znečisťovaní z lodí. Načasovanie projektu je zosúladené s načasovaním transpozície smernice.

c) posúdiť spoľahlivosť upozornení agentúry EMSA týkajúcich sa znečistenia a to, či sú opatrenia členských štátov v reakcii na upozornenia účinné.

Komisia toto odporúčanie **akceptuje**.

Komisia bude monitorovať opatrenia členských štátov v reakcii na upozornenia služby CleanSeaNet a podávať správy o počte zistených, overených a potvrdených možných CleanSeaNet incidentov znečistenia. Informácie o spoľahlivosti služby CleanSeaNet sa budú analyzovať krížovou kontrolou s prípadmi potvrdených incidentov, ktoré oznámili členské štáty, s prihliadnutím ku skutočnosti, že na zabezpečenie účinnosti overovania na mieste je mimoriadne dôležitý čas pozorovania a druh aktiv použitých pri overovaní. Informácie o účinnosti opatrení členských štátov sa odvodí porovnaním toho, koľko overených incidentov sa stalo potvrdenými incidentmi. Takáto analýza sa môže uskutočniť len vtedy, keď sa nové oznamovacie povinnosti stanú pre členské štáty povinnými, t. j. po uplynutí lehoty na transpozíciu v júli 2027. Na posúdenie spoľahlivosti zápisov možno do konca roka 2027 počítať len s predbežnými údajmi, pretože smernica bude vtedy transponovaná len päť mesiacov. Tieto informácie budú neúplné, pretože prvou lehotou na oznamovanie informácií o sankciách uložených počas predchádzajúceho kalendárneho roka v prípade potvrdeného incidentu je 30. jún 2028.

Odporúčanie 2 – Posilniť monitorovanie povinných kontrol členských štátov podľa smerníc EÚ

(Cieľový dátum vykonania: 2028)

Komisia by s pomocou agentúry EMSA mala zlepšiť spôsob, akým členské štáty podávajú správy o dodržiavaní požiadaviek podľa smerníc EÚ na vykonávanie kontrol a uplatňovanie sankcií, napríklad stanovením lehôt na podávanie správ, formátov podávania správ a ukazovateľov;

Komisia toto odporúčanie **akceptuje**.

Pokiaľ ide o smernicu o znečisťovaní z lodí, Komisia s podporou agentúry EMSA zriadi nový nástroj na podávanie správ na účely implementácie zmenenej smernice o znečisťovaní z lodí s cieľom kontrolovať, či členské štáty overujú možné incidenty a uplatňujú sankcie v prípadoch, keď bolo znečistenie potvrdené a páchatel bol identifikovaný. V prípade sankcií uložených počas predchádzajúceho kalendárneho roka bude termínom na podávanie správ každý rok 30. jún. Komisia s podporou agentúry EMSA pripraví formát podávania správ a poskytne verejnosti súbor ukazovateľov o znečisťovaní mora z lodí. Nové ukazovatele možno zdieľať až po tom, ako sa nové oznamovacie povinnosti stanú povinnými, t. j. do konca roka 2028, keď budú k dispozícii prvé správy.

Pokiaľ ide o inšpekcie štátnej prístavnej kontroly, v zmenenej smernici sa stanovuje posilnená odborná príprava inšpektorov členských štátov s cieľom zlepšiť kvalitu inšpekcí, sprísňuje sa aj časový rámec, v rámci ktorého musia členské štáty vykonávajúce inšpekcie predložiť svoje inšpekčné správy do databázy EÚ – odtiaľ to bude 72 hodín.

Odporúčanie 3 – Opatrenia na riešenie problémov s dosahovaním potrebných výsledkov vo väčšom rozsahu pri projektoch financovaných z prostriedkov EÚ

(Cieľový dátum vykonania: 2026)

Komisia by spolu s členskými štátmi mala prijať opatrenia na riešenie problémov s dosahovaním potrebných výsledkov vo väčšom rozsahu, ktoré sa týkajú projektov financovaných z prostriedkov EÚ a zameraných na boj proti znečisťovaniu mora z lodí.

Komisia toto odporúčanie **čiastočne akceptuje**.

Ako zdôraznil Dvor audítorov, niekoľko programov financovania EÚ sa používa na financovanie projektov zameraných na boj proti znečisťovaniu mora z lodí. Naopak, žiadny z programov financovania EÚ nie je určený výlučne na znečisťovanie mora z lodí. Toto odporúčanie sa preto musí zväziť pre každý program financovania, ktorý zahŕňa projekty zamerané na boj proti znečisťovaniu mora z lodí.

V rámci Európskeho námorného a rybárskeho fondu a ENRAF je väčšina projektov zameraných na boj proti znečisťovaniu mora z lodí predmetom zdieľaného riadenia medzi Komisiou a členskými štátmi. Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi a nastolí otázku dosahovania potrebných výsledkov vo väčšom rozsahu na výročných zasadnutiach o preskúmaní výkonnosti ENRAF s cieľom podporiť využívanie finančných prostriedkov na projekty, ako sú projekty uvedené v prílohe VI k tejto správe EDA, a dosahovanie potrebných výsledkov vo väčšom rozsahu pri týchto projektoch. Hodnotenie otázok týkajúcich sa dosahovania potrebných výsledkov vo väčšom rozsahu pri projektoch však zostáva v právomoci členských štátov.

V rámci programu Horizont Európa sa partnerstvo pre udržateľné modré hospodárstvo zameriava na zníženie vplyvu modrého hospodárstva na morské a pobrežné prostredie vo všeobecnosti. Partnerstvo nerieši špecificky otázku znečisťovania mora z lodí prostredníctvom osobitnej činnosti, bude však „prispievať k inovačným a udržateľným koncepciám pre malé a stredné plavidlá a rekreačné plavidlá“, ako sa uvádza v strategickom výskumnom a inovačnom programe na rok 2024¹⁷. Misia EÚ „Obnoviť naše oceány a vody“ sa zaoberá aj cieľom znížiť znečistenie oceánov, morí a vôd a podporiť uhlíkovo neutrálne modré hospodárstvo¹⁸. V rámci partnerstva pre udržateľné modré hospodárstvo a misie EÚ „Obnoviť naše oceány a vody“ Komisia zväziť otázky ovplyvňujúce dosahovanie potrebných výsledkov vo väčšom rozsahu pri podporovaných projektoch, keďže sú súčasťou jej hlavných cieľov.

Vzhľadom na osobitný dizajn iných programov financovania, ktoré môžu zahŕňať projekty zamerané na boj proti znečisťovaniu mora z lodí, Komisia nemôže vykonať odporúčanie pre tieto programy.

Odporúčanie 4 – Zlepšiť podávanie správ a monitorovanie environmentálneho stavu morských vôd

(Cieľový dátum vykonania: 2027)

¹⁷ [sustainable_blue_economy_partnership_strategic_research_and_innovation_agenda_2024.pdf](#) (strana 8)

¹⁸ Obnova našich oceánov a vôd – Európska komisia

Komisia by mala zlepšiť harmonizáciu monitorovania znečisťujúcich látok a morského odpadu a podávania správ o nich medzi členskými štátmi aj Komisiou. To zahŕňa získanie prístupu k porovnateľným podkladovým údajom, aby sa dal v oblasti stavu morského prostredia lepšie merať pokrok.

Komisia toto odporúčanie **akceptuje**.

Komisia už spolupracuje s členskými štátmi s cieľom zlepšiť harmonizáciu monitorovania a podávania správ prostredníctvom spoločnej stratégie vykonávania rámcovej smernice o morskej stratégii. Komisia bude naďalej spolupracovať s členskými štátmi na ďalšom zlepšovaní tohto stavu. Komisia hodnotí rámcovú smernicu o morskej stratégii, a preto v tejto súvislosti zváži aj povinnosti týkajúce sa monitorovania a podávania správ. Komisia môže navrhnúť potrebné zmeny právnych predpisov; Komisia však nemôže prejedikovať výsledok posúdenia vplyvu. EÚ prostredníctvom svojich rámcových programov pre výskum a inovácie financovala portfólio projektov, ktorých cieľom je okrem iného harmonizovať monitorovanie a posudzovanie znečistenia plastmi. [Strategický plán programu Horizont Európa na roky 2025 – 2027](#) zahŕňa aj potrebu riešiť a monitorovať znečistenie sladkej a morskej vody od prameňa až po ústie do mora. Komisia sa snaží neustále posilňovať prepojenie medzi výskumom a tvorbou politík a vykonávaním a dôrazne podporuje využívanie výsledkov projektov pri vykonávaní rámcovej smernice o morskej stratégii.